

Flevoland

April 2021

Jaarlijks maakt de Rekenkamer inzichtelijk wat er met haar aanbevelingen is gedaan door de vier provincies. De aanbevelingen die wij twee volledige kalenderjaren geleden deden, zijn hiervoor doorgelicht.

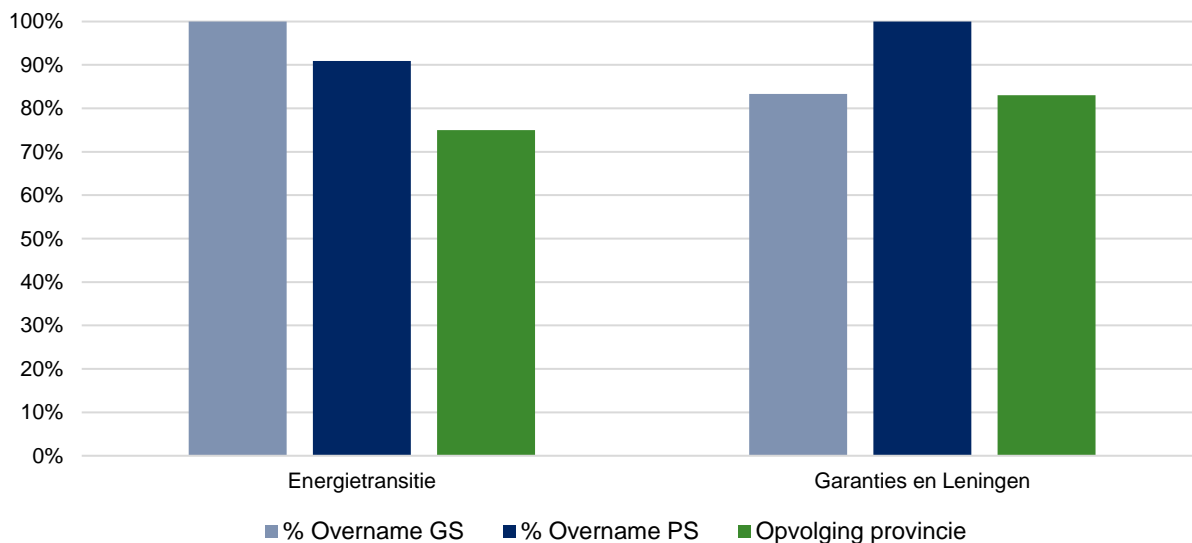
Onderzoeken 2018

- Energietransitie
- Garanties en Leningen

Hoe worden de aanbevelingen ter besluitvorming voorgelegd aan PS?

In de Statenvoorstellen zijn de aanbevelingen letterlijk overgenomen ter besluitvorming. Voor zover dit niet in de aanbevelingen wordt aangegeven, wordt in het Statenvoorstel als extra besispunt een verzoek aan GS opgenomen om na 1 jaar te rapporteren hoe zij met de aanbevelingen zijn omgegaan. In Flevoland zijn de rapporten gemiddeld ruim 2 maanden na publicatie behandeld door PS. Dit is vergelijkbaar met het Randstedelijk gemiddelde (gemiddeld 66 dagen in Flevoland en 63 dagen in alle Randstadprovincies).

Overname en opvolging aanbevelingen per onderzoek

Opvallendheden per onderzoek

Energietransitie. Het rapport bevat 5 aanbevelingen aan PS en 11 aan GS. Qua besluitvorming door PS is hier in de provincies verschillend mee omgegaan. De Flevolandse PS hebben kennisgenomen van de aanbevelingen aan GS (in andere provincies is er bijvoorbeeld voor gekozen om de GS-aanbevelingen te herformuleren tot verzoeken van PS aan GS, of om er geen PS-besluit over te nemen). Daarnaast zijn GS per aangenomen amendement verzocht om PS te informeren hoe de Flevolandse burgers en bedrijven bij de energietransitie betrokken worden en wat de mogelijkheden zijn van participatie. Veel aanbevelingen hadden betrekking op de afstemming van het Energietransitiebeleid tussen de provincies, bijvoorbeeld om dezelfde terminologie te gebruiken. De Rekenkamer heeft daarom de opvolging van deze aanbevelingen voor alle vier de Randstadprovincies gelijk gescoord. In IPO-verband worden verschillende zaken opgepakt, maar deze zijn nog niet volledig doorgevoerd. Er zijn geen interprovinciale afspraken gemaakt over het labelen van middelen voor

energietransitie. Al voor de publicatie van het rapport Energietransitie is door PS Flevoland een motie aangenomen met gelijke strekking als het amendement dat is aangenomen bij de behandeling van dit rapport. Deze motie is in 2019 afgedaan. PS worden via de reguliere rapportages geïnformeerd over de wijze waarop participatie is meegenomen in de plannen.

Garanties en Leningen. De provincie Flevoland heeft een Handreiking Financieringsinstrumenten 2020 opgesteld, die in maart 2020 ter kennisname is gestuurd aan PS. In deze Handreiking zijn de verschillende instrumenten toegelicht en is een afwegingskader opgenomen wanneer welk financieel instrument in te zetten. Verbetering is nog mogelijk door meer informatie over de garanties en leningen op te nemen in de P&C cyclus. In de bestuurlijke reactie op het rapport is destijds echter door GS aangegeven dat ze aan deze aanbeveling op een andere manier opvolging willen geven.

Hoe monitort de provincie de mate waarin de rekenkamer-aanbevelingen worden opgevolgd?

Sinds 2020 ontvangen PS bij de Jaarstukken de bijlage 'Monitor aanbevelingen onderzoeken Randstedelijke Rekenkamer'. Hierin wordt gerapporteerd over de realisatie van de aanbevelingen in de onderzoeksrapporten van de afgelopen vijf jaar. Daarnaast ontvangen PS een jaar nadat een rapport behandeld is een voortgangsverslag. De griffie bewaakt middels de LTP dat dit daadwerkelijk gebeurt.

Overname en opvolging per aanbeveling

	Overname GS	Overname PS	Opvolging Provincie
Energietransitie			
Aanbevelingen aan PS:			
1. Toekomstige energieprogramma's zullen nog meer een gezamenlijk programma met andere partijen worden dan nu het geval is. Dit heeft gevolgen voor de rol van PS. Daarom geven we PS de volgende aanbevelingen mee:			
a. Geef invulling aan uw kaderstellende rol door ambities te formuleren voor zowel korte als lange termijn, met ruimte voor de inbreng van partners in het totstandkomingsproces van deze ambities.	●	●	●
b. Geef ruimte aan partners in het netwerk voor de uitvoering; als gevolg van de dynamiek zijn niet alle opties/mogelijkheden op voorhand te voorspellen.	●	●	●
c. Verzeker u, naast de verantwoordingsinformatie die u van GS ontvangt, via procesinformatie dat het proces goed verloopt.	●	●	●
d. Pak uw rol als ambassadeur door betrokken te zijn in het gezamenlijke proces.	●	●	●
10. Verzoek GS om u over 1 jaar te informeren over de stand van zaken ten aanzien van de aanbevelingen uit dit rapport.	●	●	●
A. Gedeputeerde Staten te verzoeken Provinciale Staten, in combinatie met de landelijke rapportagemomenten, te informeren hoe de Flevolandse Burgers en bedrijven bij de energietransitie betrokken worden en wat de mogelijkheden zijn van participatie.		●	●

Aanbevelingen aan GS:

2. Bepaal de weg richting einddoel en stel tussendoelen op. Dat zorgt ervoor dat de opgave concreet en behapbaar wordt.			
3. Reken door wat het ingezette instrumentarium oplevert aan energiebesparing, productie van hernieuwbare energie en CO ₂ -reductie en/of betrek expert judgement bij aanvang van het (nieuwe) energietransitie programma.			
4. Stuur zowel op provinciaal niveau als voor de regio's in de Regionale Energiestrategieën aan op:			
a. het zoveel mogelijk hanteren van dezelfde terminologie als het gaat om het formuleren van de ambities ten aanzien van energietransitie. Aansluitend bij Europese en landelijke afspraken gaat het om:			
• Opwekking hernieuwbare energie (in PJ en als % van het finale gebruik)			
• Energiebesparing (in PJ en als % van het finale gebruik)			
• CO ₂ -reductie (in tonnen)			
b. het gebruik van vergelijkbare eenheden en referentie jaren in de te formuleren ambities			
c. gelijke ijkmomenten in de periode tussen 2020 en 2050, bijvoorbeeld elke 5 jaar			
d. pak dit zoveel mogelijk in IPO-verband op			
5. Maak gebruik van de landelijke Klimaatmonitor voor het in beeld brengen van effecten en voorzie PS daarnaast van informatie waaruit de inzet van de provincie en de resultaten daarvan blijkt.			
6. Sluit met de indicator CO ₂ -uitstoot zoals opgenomen op waarstaatjeprovincie.nl (en de landelijke klimaatmonitor) aan op de in het BBV opgenomen indicatoren.			
7. Stel via het IPO aan BZK voor om twee indicatoren toe te voegen aan de indicatoren die alle provincies gebruiken voor het thema energietransitie, te weten:			
a. Omvang van finale energiegebruik in TJ en als percentage ten opzichte van het energiegebruik in 1990			
b. Omvang van hernieuwbare energie als percentage van het finale energiegebruik			
8. Maak interprovinciaal afspraken over het labelen van middelen voor energietransitie, zodat inzichtelijk kan worden gemaakt welke financiële impuls provincies geven aan de energietransitie.			
9. Zet in op een gezamenlijke leeragenda door middel van interprovinciale evaluaties van instrumenten. Zo ontstaat inzicht in de faal- en succesfactoren van provinciale instrumenten voor de energietransitie.			

Mate waarin overgenomen of opgevolgd:

● volledig

◐ deels

- niet

A amendement

Overname GS
Overname PS
Opvolging Provincie

Garanties en Leningen			
1. Stel nader beleid op ten aanzien van garanties en leningen, bij voorkeur ondersteund met een afwegingskader voor de inzet van verschillende mogelijke financiële instrumenten, zoals garanties en leningen, maar ook revolverende fondsen, subsidies, deelnemingen en cofinanciering.			
2. Vraag GS om te onderzoeken of een monitorings- en evaluatiesysteem, zoals dat ten behoeve van het beleidsdomein economie wordt ontwikkeld, ook voor andere beleidsdomeinen relevant kan zijn en ontwikkeld kan worden.			
3. Vraag GS een integraal overzicht van de lopende revolverende fondsen op te nemen in de eigen p&c cyclus van de provincie, waarbij per fonds in ieder geval is weergegeven; de entiteit, looptijd, omvang, aandeel van de provincie en mate van revolverendheid. Idealiter wordt tevens inzicht gegeven in de mate waarin met de fondsen de beoogde doelen worden gerealiseerd.			
TOEGEVOEGD AAN STATENVOORSTEL: Gedeputeerde Staten te verzoeken om over 1 jaar te rapporteren hoe zij met de aanbevelingen zijn omgegaan			

Mate waarin overgenomen of opgevolgd:

● volledig

◐ deels

- niet

A amendement

Tot slot:

Aan deze opvolgingsrapportage ligt een beknopte analyse ten grondslag. De analyse is gebaseerd op uitsluitend schriftelijke bronnen die door de provincie desgevraagd zijn aangeleverd. Een eventueel toekomstig doorwerkingsonderzoek zal een intensievere aanpak kennen, waardoor mogelijk nieuwe, aanvullende constateringën gedaan kunnen worden.

Reactie Provincie Flevoland

PROVINCIE FLEVOLAND

Randstedelijke Rekenkamer
Mevrouw Dr. Ir. A.W.C. Hoenderdos-Metselaar
Teleportboulevard 110
1043 EJ AMSTERDAM

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265

Fax
(0320)-265260

E-mail
provincie@Flevoland.nl

Website
www.flevoland.nl

Verzenddatum
31 MAART 2021
Onderwerp
wederhoor

Bijlagen
geen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
2765767

Geachte mevrouw Hoenderdos-Metselaar,

Hartelijk dank voor uw onderzoeksrapport over de doorwerking van de overgenomen aanbevelingen uit 2018. Het betreft de onderzoeken *Energietransitie* en *Garanties en leningen*.

Wij hebben kennis genomen van uw bevindingen en opmerkingen over beide onderwerpen. Over het onderwerp *Energietransitie* constateren wij dat de rapportage zo beknopt is dat we niet precies kunnen achterhalen waarop de bevindingen zijn gebaseerd. Wij merken het volgende op bij de aanbevelingen 4, 6 en 7 waarvan u constateert dat deze deels zijn gerealiseerd:

- Als provincie werken wij met de landelijke cijfers, juist vanwege de vergelijkbaarheid en uniformiteit. Een aantal cijfers is landelijk niet (bijvoorbeeld energiebesparing), nog niet beschikbaar of laat beschikbaar.
- Flevoland participeert in de landelijke werkgroepen op het gebied van monitoring, daar zien we steeds meer de omslag naar het denken in broeikasgassen (deze worden uitgedrukt in CO₂), wat een logische ontwikkeling is gezien het klimaatakkoord. Energie zal steeds minder prominent op de voorgrond komen te staan.
- Flevoland sluit met de indicator CO₂-uitstoot aan bij de klimaatmonitor en het BBV. De klimaatmonitor is ook een bron voor www.waarstaatjeprovincie.nl. Naar onze mening zijn de cijfers identiek, zodat wij van mening zijn dat deze aanbeveling is uitgevoerd. Overigens wordt de set BBV-indicatoren op de genoemde website het komende jaar geactualiseerd.

Wat betreft de rapportage over *Garanties en leningen* hebben wij geen aanvullingen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris,

de voorzitter,

drs. D.J. Tijn - L. Verbeek

Inlichtingen bij
drs. G. de Vos

Doorkiesnummer
0320 265759

Bezoekadres
Visarendreef 1
Lelystad

| Nawoord Rekenkamer |

In haar reactie op de rapportage *Opvolging aanbevelingen 2021* geeft het college van GS allereerst aan dat de onderbouwing van de bevindingen niet te achterhalen is. Bij de wederhoorprocedure van onze jaarlijkse rapportages over de opvolging van onze aanbevelingen hebben wij er tot nog toe voor gekozen om alleen de (beknopte) rapportage terug te leggen voor een reactie. De opmerking van GS nemen we mee in de evaluatie van de totstandkoming van deze rapportage en bij het bepalen van de werkwijze van onze toekomstige rapportages *Opvolging aanbevelingen*.

Over het onderzoek *Energietransitie* zijn opmerkingen gemaakt naar aanleiding van aanbevelingen 4, 6 en 7. De Rekenkamer merkt hierbij op dat dit aanbevelingen zijn waarin de provincies opgeroepen worden om gezamenlijk op te trekken en nog niet alle afspraken volledig gerealiseerd (kunnen) zijn. De Rekenkamer heeft de opvolging van deze aanbevelingen voor alle vier de Randstadprovincies gelijk gescoord. Dit is toegevoegd in de rapportage.

| Colofon |

Randstedelijke Rekenkamer

Teleportboulevard 110

1043 EJ Amsterdam

020 – 58 18 585

info@randstedelijke-rekenkamer.nl

www.randstedelijke-rekenkamer.nl

Volg ons op twitter via: [@rekenrandstad](https://twitter.com/rekenrandstad)